

har indset, selv om de måske har været med til at stemme for en krig.

På den anden side er der jo en masse gode erfaringer med, hvordan man gennem demokratiske initiativer, støtte til demokratibevægelser af forskellig art, har fået væltet diktaturer og fået det gjort relativt eller måske endda helt fredeligt. Der kan vi jo bare pege på Sydafrika, der kan vi jo pege på Grækenland, pege på Portugal og Spanien, og der kunne også nævnes andre. De lande havde jo diktaturer, som et bredt flertal i verden vendte sig imod, men som vi hjalp til at blive væltet ved at støtte demokratibevægelser.

Derfor var der ikke ret meget blodsudgydelse, og der var det yderligere fremragende ved de eksempler, som desværre er meget glemt i debatten, at samtidig med at man fik væltet diktatoren, havde man også i det samme land fået opbygget de demokratiske kræfter, som så var i stand til straks – med større eller mindre succes – at videreføre, at videreudvikle den demokratiske udvikling. Og de fleste af de lande, jeg lige har nævnt, vil jo i dag blive betragtet som demokratier som så mange andre, selv om nogle af dem også har ganske alvorlige problemer.

Det er jo i virkeligheden det principielle, der ligger i det her forslag, altså om man vil det her med våben og magt, eller om man i højere grad vil prøve at støtte folk til at udvikle deres demokrati. Det er udgangspunktet for, at vi støtter forslaget – også de forskellige elementer i forslaget.

Men når det er sagt, vil jeg sige, at jeg måske synes, forslaget lægger for meget vægt på støtte til politiske partier, til ungdomsorganisationer og til udvikling af retsvæsen – ikke, fordi jeg er imod de punkter overhovedet, men fordi jeg mener, at andre vigtige bevægelser, altså folkelige bevægelser, er nævnt lidt for meget i et samlet punkt, om jeg så må sige.

Jeg synes, det er nødvendigt at sige, at hvis man ønsker at udvikle demokratiet i et land, bliver man nødt til at udvikle en styrke imod de multinationale selskaber. Jeg er helt enig i det, hr. Helge Adam Møller sagde før, om at hjælpe mod fattigdom, så folk får styrke til at udvikle demokrati og politik, og i, at man skal hjælpe erhvervsudviklingen, så de får en økonomisk styrke, de kan udvikle sig på baggrund af. Men man skal samtidig tage fat i, at der er multinationale selskaber, der sætter grænsen for udvikling af demokratiet i store lande, i små lande, overalt, hvor det er de økonomiske kræfter, der bestemmer. Det er helt afgørende for udviklingen af de

mokrati, at man får opbygget en modmagt mod de multinationale selskaber, f.eks. imod de multinationale selskaber i Kina.

Derfor burde fagbevægelsen, synes jeg, have indtaget en meget større rolle i sådan et beslutningsforslag, end det er tilfældet. Det er ikke, fordi jeg tror, at vi er så uenige. Jeg tænker bare på, hvad det er for et indtryk, man får, når man læser det igennem – hvad er vigtigst, og hvad er ikke så vigtigt? – og så synes jeg, at fagbevægelsen skulle have haft en større placering.

Det er på samme måde med miljøorganisationer og med menneskerettighedsorganisationer. Altså, der er der jo virkelig også nogle organisationer, som skal styrkes for at sikre basis for demokratiet, og som tager fat i noget af den undertrykkelse, der foregår. Og hvad angår miljøet, er der det, de store multinationale selskaber siger til lande, hvis de stiller miljøkrav – og på samme måde, hvis de stiller faglige krav om rettigheder for de ansatte. De truer med, at hvis ikke landene frafalder eller dæmper de krav, vil de flytte, og dermed bruger de deres økonomiske styrke til at undertrykke en demokratisk udvikling. Det synes vi i allerhøjeste grad at der er brug for at tage fat i.

Men summa summarum – og det er bare en tilføjelse, vil jeg sige, til det, der står i forslaget, og ikke på nogen måde en modsætning til forslaget – er det altså en understregning af, at folkelige bevægelser, og det gælder sådan set også i vores eget land, er det, der kan sætte en ny dagsorden. Og det er derfor, vi er nødt til at styrke og sætte fokus på at styrke de folkelige bevægelser, som giver demokrati og forandring. Det er vores politik, og sådan opfatter vi også det her forslag.

Kl. 15:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Liberal Alliances ordfører, hr. Villum Christensen.

Kl. 15:09

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Efter vores opfattelse er der stort set ikke et eneste punkt i forslagetets målsætninger, indhold og begrundelser, vi ikke er hundrede procent enig i. Demokrati må aldrig tages for givet. Der skal kæmpes for det hver eneste dag og på alle fronter. Som det jo fremgår af den offentlige debat, oplever vi alle, at demokratiets modstandere har rigtig meget vind i sejlene i disse år. Vi oplever, at store internationale organisationer bliver undermineret, og at religiøse bevægelser har held med at spille diskriminationskortet, så snart de